

ĐỀ THI OLYMPIC MÔN ĐỊA LÍ – LỚP 10
NĂM HỌC 2018 -2019

Thời gian làm bài: 120 phút (không kể thời gian phát đề)

Câu I.(6 điểm)

- Vào ngày 22/6, tại Chí tuyến bắc, vòng cực Bắc, chí tuyến Nam, vòng cực Nam, Xích đạo hiện tượng ngày – đêm dài ngắn khác nhau diễn ra như thế nào? Tại sao?
- Một máy bay cất cánh tại sân bay Nội Bài lúc 6 giờ ngày 12/3, sau 12 giờ bay máy bay hạ cánh tại sân bay Luân Đôn (Anh). Khi máy bay hạ cánh, Luân Đôn là mấy giờ, ngày bao nhiêu và tương ứng ở các địa điểm sau có ngày giờ như thế nào?

Địa điểm	Sydney	Tokyo	New Delhi	Washington	Los Angeles
Kinh độ	150 ⁰ Đ	135 ⁰ Đ	75 ⁰ Đ	75 ⁰ T	120 ⁰ T
Giờ, ngày	?	?	?	?	?

Câu II.(5 điểm)

- Trình bày đặc điểm và nguyên nhân hình thành gió biển và gió đất.
- Trình bày khái niệm và biểu hiện của qui luật thống nhất và hoàn chỉnh của lớp vỏ địa lí. Việc phá rừng đầu nguồn sẽ gây hậu quả gì đối với môi trường tự nhiên?

Câu III.(5 điểm)

- Trình bày ảnh hưởng của quá trình đô thị hóa đến phát triển kinh tế - xã hội và môi trường. Nêu một vài biện pháp để điều khiển quá trình đô thị hóa.
- Các nhân tố kinh tế - xã hội có ảnh hưởng như thế nào tới sản xuất nông nghiệp?

Câu IV.(4 điểm)

Cho bảng số liệu:

Sản lượng và cơ cấu lương thực của Liên bang Nga và Hoa kì năm 2005

Tên nước	Sản lượng (triệu tấn)	Cơ cấu lương thực (%)			
		Lúa mì	Lúa gạo	Ngô	Loại khác
Liên Bang Nga	64,1	58,0	0	5,0	37,0
Hoa kì	356,5	17,0	3,0	74,0	6,0

- Vẽ biểu đồ thích hợp thể hiện sản lượng và cơ cấu lương thực của Liên bang Nga và Hoa kì năm 2005.
- Nhận xét sự khác nhau về sản lượng và cơ cấu lương thực của 2 nước.

.....Hết.....

(Thí sinh được sử dụng máy tính cá nhân không có chức năng lưu trữ và thu phát thông tin)

Họ tên thí sinh:

Số báo danh:

HƯỚNG DẪN CHẤM THI MÔN ĐỊA LÍ – LỚP 10

Câu	Nội dung	Điểm																		
I 6đ	<p>1. Vào ngày 22/6, hiện tượng ngày – đêm dài ngắn khác nhau diễn ra như thế nào tại các địa điểm....? Vì sao?</p> <p>* Tại các địa điểm có hiện tượng ngày – đêm dài ngắn khác nhau diễn ra như sau:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tại Chí tuyến Bắc: Ngày dài hơn đêm - Tại vòng cực Bắc: Ngày dài 24 h (ngày Địa cực) - Tại Chí tuyến Nam: Ngày ngắn hơn đêm - Tại Vòng cực Nam: Đêm dài 24 h (đêm Địa cực) - Tại Xích đạo: ngày dài bằng đêm <p>* Vì sao:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Khi chuyển động trên quỹ đạo xung quanh Mặt trời, trục của Trái đất nghiêng, không đổi phương và không trùng với đường phân sáng tối. - Vào ngày 22/6 nửa cầu Bắc ngả về phía MT nhiều hơn nên nhận được nhiều ánh sáng hơn nên có ngày dài hơn đêm, đặc biệt có ngày dài 24h tại các địa điểm từ vòng cực Bắc đến cực Bắc. - Lúc này NBC chệch xa MT hơn nên nhận được lượng ánh sáng ít hơn nên có hiện tượng ngày ngắn, đêm dài, đặc biệt có đêm dài 24 h tại các địa điểm từ vòng cực Nam đến cực Nam. - Tại Xích đạo: Trục của Trái đất trùng với đường phân sáng tối nên có ngày dài bằng đêm. <p>2. Tính giờ tại các địa điểm</p> <ul style="list-style-type: none"> - Khi Nội Bài là 6h ngày 12/3 thì Luân Đôn là: $6h\ 12/3 - 7h = 23h\ 11/3$ - Sau 12h bay, máy bay hạ cánh tại Luân Đôn lúc: $23h\ 11/3 + 12h = 11h\ 12/3$ <p>Tương tự ta có</p> <table border="1" data-bbox="215 1451 1401 1682"> <thead> <tr> <th>Địa điểm</th> <th>Sydney</th> <th>Tokyo</th> <th>New Delhi</th> <th>Washington</th> <th>Los Angeless</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kinh độ</td> <td>$150^0\ Đ$</td> <td>$135^0\ Đ$</td> <td>$75^0\ Đ$</td> <td>$75^0\ T$</td> <td>$120^0\ T$</td> </tr> <tr> <td>Giờ, ngày</td> <td>21h 12/3</td> <td>20h 12/3</td> <td>16h 12/3</td> <td>6h 12/3</td> <td>3h 12/3</td> </tr> </tbody> </table> <p>(Tính đúng mỗi địa điểm được 0,25 đ)</p>	Địa điểm	Sydney	Tokyo	New Delhi	Washington	Los Angeless	Kinh độ	$150^0\ Đ$	$135^0\ Đ$	$75^0\ Đ$	$75^0\ T$	$120^0\ T$	Giờ, ngày	21h 12/3	20h 12/3	16h 12/3	6h 12/3	3h 12/3	<p>4,5 đ</p> <p>2.5</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>2.0</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>1,5đ</p>
Địa điểm	Sydney	Tokyo	New Delhi	Washington	Los Angeless															
Kinh độ	$150^0\ Đ$	$135^0\ Đ$	$75^0\ Đ$	$75^0\ T$	$120^0\ T$															
Giờ, ngày	21h 12/3	20h 12/3	16h 12/3	6h 12/3	3h 12/3															
II 5đ	<p>1. Đặc điểm và nguyên nhân hình thành gió biển và gió đất</p> <ul style="list-style-type: none"> - Phạm vi: Vùng ven biển - Thời gian: gió biển thổi vào ban ngày, gió đất thổi vào ban đêm - Hướng gió: Gió biển thổi từ biển vào đất liền, gió đất thổi từ đất liền ra biển - Tính chất: gió biển mát mang theo nhiều hơi ẩm, gió đất có tính chất khô - Nguyên nhân: Do ban ngày mặt biển hấp thụ nhiệt kém hơn nên có nhiệt 	<p>2,5đ</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p>																		

	<p>độ thấp còn đất liền hấp thụ nhiệt nhanh có nhiệt độ cao hơn, do đó ở biển có khí áp cao, đất liền có khí áp thấp nên gió thổi từ biển vào. Vào ban đêm, biển tỏa nhiệt chậm hơn có nhiệt độ còn cao nên có khí áp thấp, đất liền tỏa nhiệt nhanh hơn có nhiệt độ giảm nhanh nên có khí áp cao do đó gió thổi từ đất liền ra biển</p> <p>2. Qui luật thống nhất và hoàn chỉnh của lớp vỏ địa lí. Việc phá rừng đầu nguồn sẽ gây hậu quả gì đối với môi trường tự nhiên?</p> <p>* Qui luật:</p> <ul style="list-style-type: none"> - KN: là qui luật về mối quan hệ qui định lẫn nhau giữa các thành phần của toàn bộ cũng như của mỗi bộ phận lãnh thổ trong lớp vỏ địa lí. - Biểu hiện: + các thành phần của lớp vỏ địa lí có mối quan hệ phụ thuộc lẫn nhau + Nếu một thành phần thay đổi sẽ dẫn đến sự thay đổi của các thành phần còn lại và toàn bộ lãnh thổ <p>* Việc phá rừng đầu nguồn sẽ gây hậu quả với môi trường tự nhiên :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Đất bị xói mòn, rửa trôi, bạc màu - Mực nước ngầm hạ thấp, gia tăng lũ quét, lũ ống - Động thực vật mất nơi cư trú, nguồn thức ăn, có nguy cơ mất loài và tuyệt chủng - Môi trường không khí mất cân bằng oxi và CO₂, làm gia tăng hiệu ứng nhà kính 	<p>2,5đ</p> <p>1,5</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>1</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p>
<p>III 5đ</p>	<p>1. Ảnh hưởng của quá trình đô thị hóa đến phát triển kinh tế - xã hội và môi trường. Nêu một vài biện pháp để điều khiển quá trình đô thị hóa.</p> <p>* Ảnh hưởng:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tích cực: + Góp phần đẩy nhanh tốc độ tăng trưởng kinh tế, chuyển dịch cơ cấu kinh tế và cơ cấu lao động + Thay đổi phân bố dân cư, lao động... - Tiêu cực: + Nông thôn mất đi một phần lớn nhân lực + Thành phố thiếu việc làm, điều kiện sinh hoạt thiếu thốn, ô nhiễm môi trường, nảy sinh tệ nạn XH <p>* Biện pháp:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Phát triển kinh tế ở nông thôn, tạo việc làm tăng thu nhập cho người lao động. - Phát triển các ngành CN, tiểu thủ CN, DV để giải quyết việc làm ở thành phố - Phát triển kết cấu hạ tầng đô thị tương xứng với qui mô phát triển đô thị - Xây dựng một số thành phố vệ tinh để dẫn bớt mật độ dân số đô thị <p>2. Các nhân tố kinh tế - xã hội có ảnh hưởng như thế nào tới sản xuất nông nghiệp?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dân cư, lao động: vừa là lực lượng lao động trong NN vừa là thị trường tiêu thụ - Tiến bộ KH- KT: nâng cao năng suất, sản lượng, chất lượng sản phẩm NN, đồng thời hạn chế ảnh hưởng xấu của tự nhiên tới NN - Thị trường tiêu thụ: ảnh hưởng đến giá cả nông sản, điều tiết sản xuất và 	<p>3đ</p> <p>2</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>1</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>2đ</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p>

	<p>hướng chuyên môn hóa trong NN</p> <p>- Sở hữu ruộng đất: ảnh hưởng tới con đường phát triển NN và các hình thức tổ chức lãnh thổ NN</p>	0,5
IV	<i>Vẽ biểu đồ và nhận xét</i>	<u>2đ</u>
<u>4đ</u>	<p>1. Vẽ biểu đồ:</p> <p>- Dạng biểu đồ: tròn có bán kính khác nhau (HS vẽ dạng khác không cho điểm)</p> <p>- Xử lí SL: Tính tỉ lệ bán kính của Nga/ Hoa kì = 2/5</p> <p>- Vẽ BĐ: + Vẽ chính xác tỉ lệ bán kính và tỉ lệ %</p> <p>+ Có số liệu trên biểu đồ, có chú giải và tên BĐ (<i>Nếu không chính xác hay thiếu mục nào thì trừ 0,25đ cho mỗi mục</i>)</p> <p>2. Nhận xét sự khác nhau về sản lượng và cơ cấu lương thực của 2 nước.</p> <p>- Sản lượng lương thực của Hoa kì lớn hơn của LB Nga 5,6 lần</p> <p>- Cơ cấu lương thực:</p> <p>+ Trong cơ cấu LT của LB Nga: Lúa Mì chiếm tỉ trọng lớn nhất (58%), ngô chiếm tỉ trọng thấp (5%), Nga không trồng lúa gạo nhưng lại trồng nhiều các cây lương thực khác (37%)</p> <p>+ Trong cơ cấu lương thực của Hoa kì: Ngô chiếm tỉ trọng cao nhất và lớn hơn LB Nga (74%), lúa mì có tỉ trọng thấp và thấp hơn LBN (17%), Hoa kì có trồng lúa gạo nhưng chiếm tỉ trọng thấp (3%) ngoài ra còn trồng một số loại cây lương thực khác nhưng không nhiều (6%)</p> <p>(<i>Nếu nhận xét mà không có số liệu minh họa thì chỉ cho ½ số điểm</i>)</p>	<p>0,5</p> <p>1,5</p> <p><u>2đ</u></p> <p>0,5</p> <p>0,75</p> <p>0,75</p>
	Tổng: Câu I + Câu II + Câu III + Câu IV = 6 + 5 + 5 + 4 = 20 đ	<u>20đ</u>